

Wspólne przedsięwzięcie może wymagać dokumentacji

Zawarcie pomiędzy podmiotami powiązаныmi umowy spółki osobowej, umowy konsorcjum lub innej, podobnej umowy powoduje obowiązek raportowania o cenach transferowych, jeżeli wartość transakcji przekroczy kwotę 50 000 euro.

1 stycznia 2015 r. ustawodawca zmienił treść przepisów dotyczących szeroko rozumianej polityki cen transferowych. W uproszczeniu można wskazać, że cenami transferowymi są ceny stosowane we wszelkich transakcjach realizowanych przez podmioty, pomiędzy którymi występują powiązania kapitałowe, rodzinne lub osobowe.

W artykule zostały omówione znowelizowane regulacje ustawy o CIT, ale wprowadzone zmiany są analogiczne w obu ustawach podatkowych: o PIT i o CIT.

Także osoby fizyczne

Zasadniczo w sytuacji gdy pomiędzy podmiotami powiązаныmi dojdzie do transakcji, której wartość będzie przekraczać kwotę określoną w ustawie o CIT, strony takiej transakcji mają obowiązek sporządzenia dokumentacji podatkowej. Przepisy wskazują, że podatnik spełniając określone w ustawie warunki powinien sporządzić stosowną dokumentację podatkową i na wezwanie organu podatkowego przedłożyć ją w terminie siedmiu dni od doręczenia takiego żądania.

Do końca 2014 r. za podmioty powiązane (kapitałowo bądź personalnie) były uważane wyłącznie podmioty mające status podatnika podatku dochodowego (art. 11 ust. 1 i 4 ustawy o CIT w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2014 r.).

Przykład

Zawarcie transakcji między np. mającymi powiązania osobowe spółką z ograniczoną odpowiedzialnością a spółką komandytową do końca ubiegłego roku nie powodowało obowiązku sporządzenia dokumentacji podatkowej dla danej transakcji, i to bez względu na wartość tej transakcji. Spółka komandytowa nie ma bowiem statusu podatnika podatku dochodowego – podatnikami są jej wspólnicy.

Od 1 stycznia 2015 r. definicja podmiotów powiązanych dotyczy nie tylko podatników, ale również osób fizycznych, osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej.

Przykład

W obecnym stanie prawnym transakcja między np. spółką komandytową a spółką z ograniczoną odpowiedzialnością, które mają powiązania kapitałowe, będzie objęta obowiązkiem dokumentacyjnym.

Ustawa o CIT nie zawiera definicji legalnej transakcji. Wskazuje jedynie, że sporządzenia dokumentacji podatkowej obejmuje transakcję lub transakcje między podmiotami powiązаныmi, w których łączna kwota (lub jej równowartość) wynikająca z umowy lub rzeczywiście zapłacona w roku podatkowym łączna kwota wymagalnych w roku podatkowym świadczeń przekracza progi wartościowe wskazane w ustawie.

Szerszy zakres

Ustawodawca rozszerzył obowiązek dokumentacyjny, wskazując, że od 1 stycznia 2015 r. jest nim objęte także samo zawarcie pomiędzy podmiotami powiązаныmi umowy spółki osobowej, umowy konsorcjum lub innej, podobnej umowy o prowadzeniu wspólnego przedsięwzięcia, jeżeli wartość transakcji przekroczy kwotę 50 000 euro w roku podatkowym.

W tym przypadku analizie będą podlegały powiązania istniejące między wspólnikami spółek osobowych, gdyż to między nimi mogą wystąpić powiązania o charakterze rodzinnym, majątkowym lub kapitałowym. Sama w sobie umowa spółki nie jest bowiem źródłem powiązań, o których mowa w ustawie o CIT.

Dokumentacja cen transferowych w przypadku zawarcia umowy spółki niebędącej osobą prawną, umowy wspólnego przedsięwzięcia lub umowy o podobnym charakterze powinna określać przyjęte w umowie zasady dotyczące praw wspólników (stron umowy) do udziału w zysku oraz uczestnictwa w stratach. Te uwarunkowania powinny zostać opisane dodatkowo, oprócz typowej dla dokumentacji treści obejmującej określenie:

- funkcji, jakie spełniać będą podmioty uczestniczące w transakcji,
- przewidywanych kosztów związanych z transakcją,
- formy i terminu zapłaty,
- metody i sposobu kalkulacji zysków.

Umowa konsorcjum nie musi mieć typowego odpowiednika na rynku

Zmienne z początkiem roku regulacje dotyczące cen transferowych powodują w praktyce wiele wątpliwości. Przede wszystkim trudno znaleźć odniesienie do typowej transakcji rynkowej w przypadku zawarcia pomiędzy podmiotami powiązаныmi umowy spółki osobowej, umowy konsorcjum lub innej, podobnej umowy o prowadzeniu wspólnego przedsięwzięcia i określić rynkowy podział zysku. Poza tym nie ma przepisów przejściowych dla zastosowania tej regulacji, co oznacza że organy podatkowe mogą próbować analizować pod względem obowiązków dokumentacyjnych umowy spółek osobowych oraz umowy wspólnego przedsięwzięcia zawarte przed 1 stycznia 2015 r. W każdym razie należy oczekiwać, że kwestie posiadania prawidłowo sporządzonej dokumentacji cen transferowych będą coraz częściej podlegały weryfikacji przez organy podatkowe.

Warto wskazać, że w projekcie z 27 kwietnia 2015 r. w zakresie zmiany przepisów o dokumentacji podatkowej mających wejść w życie od 2016 r. proponuje się dodanie

obowiązku dokumentacyjnego w przypadku podatników prowadzących działalność gospodarczą w formie spółek niebędących osobą prawną. Projekt przewiduje możliwość przeniesienia obowiązku dokumentacyjnego na jednego ze wspólników, ale i tak odpowiedzialność z tytułu niesporządzenia dokumentacji będzie spoczywała na wszystkich wspólnikach.

Autor: Anna Szkudlarek, doradca podatkowy, Kancelaria Prawna Piszcz i Wspólnicy